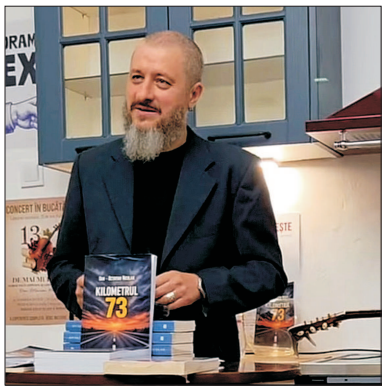
36 de ani
BURSA
ZIARUL OAMENILOR DE AFACERI
presă independentă

Marți, 3 noiembrie 2026, nr. 209 (8204), anul XXXVI
12 pagini

■ PIAȚA MONETARĂ / Dobânda la depozitele overnight a scăzut la 5,83% PAGINA 12
■ PIAȚA VALUTARĂ / Euro s-a depreciat la 5,3403 lei PAGINA 12
■ Rafinarea record propulsează profitul Chevron PAGINA 9
■ Biodiversitate: Optimism prudent după negocierile de la Erevan PAGINA 10
■ Ministrul Sănătății cere accelerarea procedurilor pentru actualizarea listei medicamentelor compensate PAGINA 10
■ Organizația Reporteri fără Frontiere îl include pe Donald Trump pe lista „prădătorilor libertății presei” PAGINA 10

GRAM AUR = 597,4380 RON | **FRANC ELVEȚIAN = 5,8009 RON** | **EURO = 5,3403 RON** | **DOLAR = 4,7658 RON**

Despre rădăcini, oameni și pasiuni: Kilometrul 73, de Dan Nicolaie

Cum în ultimii doi ani, la cumpăna dintre anotimpul nostalgiei și cel al magiei, colegul nostru Dan Nicolaie ne-a încântat cu lansarea primelor sale volume („Lunile unor ani” – proză și „13 de mai multe ori” - poezie), nici anul acesta nu a făcut excepție, oferindu-ne bucuria unei noi întâlniri cu scrierile sale. Vineri seara, aproape de kilometrul 0 al României, mai precis în zona Cotroceni, Dan a lansat cartea Kilometrul 73.

Într-un cadru restrâns, în mijlocul familiei și al prietenilor, colegul nostru a emanat bucurie, căldură și lumină, stârnind amintiri, aplauze și lacrimi.

EMILIA OLESCU

(continuare în pagina 11)

Midterm sau endterm?

CRISTIAN PÎRVULESCU

Pe 3 noiembrie - în prima marți de după prima luni din noiembrie, cum se întâmplă pentru Camera Reprezentanților din 1876 și pentru Senat din 1914 - americanii aleg întreaga Cameră a Reprezentanților și o treime din Senat. Alegerile de la jumătatea mandatului sunt singurul prilej de a sancționa un președinte între două scrutine prezidențiale, iar partidul care dă președintele le pierde de cele mai multe ori. Barack Obama a pierdut în 2010 șaizeci și trei de locuri, iar Trump însuși a pierdut Camera în 2018. Joe Biden a pierdut-o la rândul lui în 2022, dar la limită și păstrând Senatul, iar rezultatul a fost citit ca o validare personală care l-a încurajat să candideze din nou, cu costul cunoscut în 2024. Deci alegerile de la jumătatea mandatului pot înșela pe toată lumea. Dar de data aceasta întrebarea nu este dacă Donald Trump va pierde, ci dacă aceste alegeri nu sunt, de fapt, cele care îi încheie mandatul în sens politic.

Semnalul cel mai limpede nu vine dinspre alegători, ci din propriul partid. Potrivit unei analize a New York Times, în primarele republicane peste jumătate din cheltuielile de publicitate au mers spre spoturi care îl menționau pe Trump. Dar în campania generală, proporția a coborât sub un procent, în timp ce democrații îl pun în aproape o cincime din reclamele lor. Candidați republicani au înțeles că numele lui Trump aduce voturi acolo unde votează baza și le alungă acolo unde decid independenții. Trump le cere însă susținătorilor să voteze „ca și cum numele lui ar fi pe buletin” și transformă astfel scrutinul exact în referendumul pe care partidul încearcă să-l evite.

Divergența ține de reguli mai mult decât de temperamente. Constituția îl oprește pe Trump să aibă mai mult de două mandate. Un președinte care nu mai poate candida rămâne util partidului doar câtă vreme aduce voturi, iar din momentul în care începe să coste, interesul candidaților se mută spre succesiune. Campania pentru 2028 începe, practic, miercuri dimineață, oricare ar fi rezultatul.

Sistemul american amplifică această tensiune. Candidații la Congres sunt aleși în circumscripții și state cu electorate foarte diferite de cel prezidențial, își strâng singuri banii și răspund în fața alegătorilor locali, nu conducerii partidului.

(continuare în pagina 2)

Ilustrație concepută de MAKE

Protestele din Europa continuă, dar pieţele nu reacţionează

- Elevii francezi au blocat cu pubele intrările în școli
- Greve de avertisment în Germania

Pieţele europene au fluctuat ieri, după prăbuşirea consemnată vineri de acţiunile din sectorul tehnologic, investitorii îndreptându-şi atenţia către rezultatele financiare ale Apple, dinamica de pe piaţa petrolului şi evoluţiile legate de războiul din Iran. Astfel, protestele violente din regiune par să nu influenţeze în acest moment bursele europene.

Indicele CAC 40, al Bursei franceze, ţară în care au loc, de câteva săptămâni, cele mai violente proteste, a urcat cu 0,3% la ora locală 14.52, în timp ce DAX al pieţei germane, unde, de asemenea, au loc manifestaţii, a crescut cu 0,2%.

FTSE MIB al Bursei din Italia s-a apreciat cu 0,5% la ora 15.11, Ibex 35 al celei din Spania, cu 0,8%, WIG30, indicele Bursei din Polonia, a scăzut, însă, cu 1,3% la ora 14.58, această ţară fiind lovită de o criză politică. **(A.V.)**

(continuare în pagina 12)

Ce se întâmplă în Irlanda?

BURSA **Cătălin Avramescu**

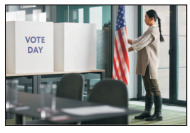
Ce se întâmplă în Irlanda ne priveşte şi ne afectează şi pe noi. Acolo trăiesc şi muncesc aproape 50.000 de români. România exportă spre Irlanda mărfuri în valoare de peste 250 de milioane de euro, puţin în structura exporturilor româneşti, dar mai mult decât valoarea exporturilor spre Brazilia. Nemaivorbind că Irlanda este membră a Uniunii Europene, deci ce se petrece acolo contează, într-un fel sau altul şi aici.

Se întâmplă ceva cu ştirile externe, la televiziunile şi în ziarele din România. Ai senzaţia că există doar trei ţări în Europa: Germania, Franţa şi Italia. Ocazional, mai sunt pomenite şi altele, precum Ungaria, Serbia sau Polonia. Însă despre altele, nimic. Una dintre aceste ţări este Irlanda. Zilele trecute, prim-ministrul Micheál Martin a făcut nişte declaraţii bizare despre “reunificarea paşnică” a Irlandei. Să pui pace peste foc în conflictul din Irlanda de Nord nu este cea mai bună idee, dar omul insistă.

Ce se întâmplă în Irlanda ne priveşte şi ne afectează şi pe noi. Acolo trăiesc şi muncesc aproape 50.000 de români. România exportă spre Irlanda mărfuri în valoare de peste 250 de milioane de euro, puţin în structura exporturilor româneşti, dar mai mult decât valoarea exporturilor spre Brazilia. Nemaivorbind că Irlanda este membră a Uniunii Europene, deci ce se petrece acolo contează, într-un fel sau altul şi aici.

Prima şi cea mai mare problemă, cred, este starea jalnică a sectorului Apărării, pentru care Irlanda cheltuieşte 0,2 la sută din PIB-ul anual. Este cea mai mică cifră din Europa.

(continuare în pagina 8)

Americanii decid câtă putere îi mai lasă lui Donald Trump

Președintele american Donald Trump nu se află pe buletinele de vot de la alegerile de astăzi și din noaptea următoare din SUA. Numele lui domină însă alegerile midterm (de la jumătatea mandatului prezidențial). După aproape doi ani de mandat, în care controversele politice, financiare și economice l-au avut în centru pe președintele Donald Trump, americanii hotărăsc dacă îi lasă partidului său controlul Congresului sau dacă aduc la conducerea uneia ori a amblor camere o opoziție pregătită să-i blocheze proiectele și să-i cerceteze administrația. La mijloc sunt toate cele 435 de mandate cu drept de vot din Camera Reprezentanților și 35 de locuri în Senat, inclusiv două alegeri speciale. În aceeași zi se aleg guvernatori în 36 de state și trei teritorii, iar competițiile pentru legislativele statale și referendumurile adaugă propriile motive de mobilizare.

GEORGE MARINESCU

(continuare în pagina 2)

Impactul scrutinului din SUA asupra Wall Street; ce spune istoria şi care sunt riscurile prezentului

Alegerile de la jumătatea mandatului prezidențial din Statele Unite ale Americii, care vor stabili ce partid va controla fiecare dintre cele două camere ale Congresului pentru restul mandatului lui Donald Trump, după doi ani în care republicanii au deținut controlul atât asupra Camerei Reprezentanților, cât și asupra Senatului, pot deschide calea unei creșteri puternice a pieței acțiunilor americane, conform presei internaționale.

Aceasta deoarece, din punct de vedere istoric, acțiunile au avut tendința de a scădea înaintea scrutinului și de a reveni pe creștere odată cu diminuarea incertitudinilor politice.

ANDREI IACOMI

(continuare în pagina 4)

Efectele alegerilor de la jumătatea mandatului la nivel global

În Europa, speranța unei limitări a puterii lui Donald Trump coexistă cu teama că așteptările sunt prea mari. Experta americană în politică internațională, Amanda Sloat, avertizează, într-un comentariu pentru cotidianul spaniol El País, că un control parlamentar sporit nu repară imediat relațiile transatlantice și nu elimină pârghiile prezidențiale în comerț, apărare ori politica față de Ucraina. Există și riscul ca un președinte constrâns intern să caute inițiative externe prin care să-și afirme autoritatea. Politico susține că pierderea alegerilor de către tabăra republicană îl va determina pe Donald Trump să pună presiune asupra aliaților din NATO și asupra Ucrainei. Potrivit mass-media din statele din zona Asia-Pacific (Japonia și Coreea de Sud), alegerile midterm vor avea efect asupra continuității alianței, presiunilor comerciale și posibilelor stimulente din partea lui Trump pentru autoritățile de la Phenian.

GHEORGHE IORGOVEANU

(continuare în pagina 3)

Administraţia Trump, în centrul controverselor

Pentru Trump, perspectiva pierderii Congresului are o miză care depășește blocarea legislației. Aproape doi ani de mandat au adunat controverse pe care o opoziție instalată la conducerea comisiilor ar putea încerca să le transforme în anchete. Unele au produs deja hotărâri judiciare. Altele se află la stadiul cererilor de verificare. Împreună, ele explică de ce lupta pentru majoritate este și o luptă pentru accesul la documentele puterii.

Chiar în ziua învestirii, la 20 ianuarie 2025, Trump a acordat grațieri și comutări legate de asaltul asupra Capitoliului. Măsurile, consemnate de Departamentul Justiției, au readus în discuție folosirea prerogativei prezidențiale în beneficiul celor implicați în contestarea violentă a transferului puterii. Dreptul de a grația nu stinge răspunderea politică pentru mesajul unei asemenea decizii.

G.M.

(continuare în pagina 3)